

DANSKE ÆLDRE RÅD digitaliseres

DANSKE ÆLDRE RÅD har jævnligt råbt vagt i gevær over for den stigende digitalisering af kontakt mellem borgere og stat, kommune og regioner. Og det vil vi fortsat gøre. Men – af økonomiske grunde – er vi selv fra 2011 tvunget til i højere

grad at kommunikere med DANSKE ÆLDRE RÅDs 98 medlemmer via e-mail og hjemmeside.

For første gang er indkaldelse til repræsentantskabsmøde udelukkende udsendt elektronisk. Nyhedsbrev 1, 2011 er det første nyhedsbrev, der udelukkende udsendes elektronisk. Vi har nøje overvejet formen på det nye nyhedsbrev, men forsøgt at holde fast i så meget kendt som muligt. En udfordring er, at nyhedsbrevet både skal kunne printes for dem, der ønsker det, og kunne læses på skærmen af dem, der foretrækker det.

Nyhedsbrevet er et medlemsblad, og tillige DANSKE ÆLDRE RÅDs ansigt udad til, da det sendes til Folketingets socialudvalg, til KL og til ældreorganisationer. Det sendes samtidig til kommunalpolitikere og forvaltningsmedarbejdere – af jer eller fra sekretariatet.

Vi hører gerne fra jer, hvis I har ideer til forbedringer.

En ny kommission

Kommissionen for "Livskvalitet og selvbestemmelse i plejeboliger og på plejehjem" holdt sit første møde i begyndelsen af februar. Kommissionen, der skal være færdig til efteråret, skal undersøge, hvordan livet på plejehjem og i plejeboliger bedst tilrettelægges, så ældres livskvalitet og selvbestemmelse bedst understøttes. Kommissionens medlemmer skal komme med anbefalinger til afskaffelse og forenkling af unødvendige regler samt udarbejde et inspirationskatalog til kommuner og private aktører. Kommissionen er sammensat af enkeltpersoner frem for af organisationer, og Thyra Frank er som bekendt formand. DANSKE ÆLDRE RÅD forventer, at kommissionen kommer med konkrete handleanvisninger til, hvordan livskvalitet og selvbestemmelse for beboere i plejeboliger og på plejehjem kan udvikles, og hvilke unødvendige regler der kan afskaffes. Jeg har over for Socialministeriet tilkendegivet, at DANSKE ÆLDRE RÅD gerne bidrager til kommissionens arbejde.

Et urimeligt forslag om frit valg

Det er flere år siden, borgere med brug for hjemmepleje fik ret til at vælge mellem en kommunal leverandør og et antal private firmaer. Mange er glade for muligheden for frit valg. Den frihed sætter socialministeren på spil med sit forslag om, at 20 % af hjemmeplejen skal i udbud udelukkende blandt private firmaer. Forslaget indebærer, at borgere i et

bestemt distrikt ikke kan vælge en kommunal leverandør, men kun kan vælge mellem et antal private firmaer. Borgere, der er mest trygge ved en kommunal leverandør, vil - hvis forslaget vedtages - ikke frit kunne vælge denne. Det er urimelig forskelsbehandling, hvilket DANSKE ÆLDRE RÅD har tilkendegivet i en pressemeddelelse.

Effektmåling med gode resultater

DANSKE ÆLDRE RÅDs satspuljefinancerede projekt "Ældrerådsnetværk og Ældrerådsrådgivning" er afsluttet og evalueret. Ældrerådsformænd, forvaltningsmedarbejdere og kommunalpolitikere har besvaret en række spørgsmål om ældreråds virke og indflydelse. Et markant resultat er, at ældreråd er mere kendte i kommunalbestyrelsen og ved kommunens forvaltning, end vi ældrerådsformænd umiddelbart tror. Et andet markant resultat er, at 60 % af ældrerådsformænd mener, at ældrerådet i dag er mere proaktivt end for 2 år siden. Endelig vurderer såvel ældrerådsformænd, forvaltningsmedarbejdere som kommunalpolitikere, at ældrerådernes hørings svar overvejende bliver fulgt. Hvad angår projektets aktiviteter - nyhedsbreve, temadage, rådgivning, mailservice, hjemmeside m.m. -, er der bred enighed blandt ældrerådsformænd om, at aktiviteterne har inspireret til lokale initiativer. Sekretariatet vil, i det omfang den nye bevilling giver mulighed for det, fortsætte aktiviteterne.

Repræsentantskabsmøde 2011

DANSKE ÆLDRE RÅD holder repræsentantskabsmøde d. 16. maj på Hotel Nyborg Strand. Sidste år deltog i alt 536 ældrerådsmedlemmer fra 92 ældreråd. Jeg håber at se rigtig mange af jer igen i år til repræsentantskabsmøde og til den efterfølgende ældrepolitiske konference. Der skal i år vælges 11 medlemmer til DANSKE ÆLDRE RÅDs bestyrelse. Valgene foregår på repræsentantskabsmødet ved, at de stemmeberettigede repræsentanter fra ældreråd i den enkelte region vælger deres bestyrelsesmedlemmer. Ældreråd har i nogle regioner aftalt en geografisk fordeling af bestyrelsesposter, andre har ikke aftalt sådanne lokale fordelinger.

Jeg ser frem til et par gode dage med debat, erfaringsudveksling og en drøftelse af fremtiden.

Kirsten Feld
formand

Ældreråd på banen	2
Nyt fra ministerier og styrelser	4
Undersøgelser, projekter og publikationer	6
Ældrerådene spørger	7
Temadage og konferencer	8
Nyt fra DANSKE ÆLDRE RÅD	9
Ældrerådernes Hæderspris 2011	9
Fra ældreråd til ældreråd	10

Ældreråd på banen

DANSKE ÆLDRE RÅD har siden 2007 gennemført projekt 'Ældrerådsnetværk og Ældrerådsrådgivning'. Projektet finansieres af satspuljemidler (kr. 1.600.000) og slutter med udgangen af 2010. Projektet består af en række aktiviteter som tilsammen søger, at opfylde ældrerådsmedlemmers behov for faglig vidensformidling og uvildig rådgivning.

Aktiviteterne er:

- Telefon- og mailbaseret rådgivning
- Mailservice
- Nyhedsbreve
- Hjemmeside
- Temadage/konferencer
- Pressemeddelelser

Som evaluering af projektet er to effektmålinger gennemført – én i foråret 2009 og én i efteråret 2010. Ældrerådsformænd, forvaltningsmedarbejdere og politikere har besvaret spørgeskemaer om projektets aktiviteter og mål. Spørgsmålene, der er stillet i de to effektmålinger, er identiske, hvilket giver en mulighed for at sammenligne resultater og dermed se eventuelle forandringer, som er forårsaget af projektet.

Mellem de to effektmålinger har 79 ældreråd holdt valg, og 42 ældreråd har fået ny formand. Der har været valg til kommunalbestyrelser, og en del forvaltninger har haft udskiftning i ældrerådets tætteste kontaktperson. De forandringer betyder, at en sammenligning af de to målinger er vanskelig. Derfor fokuseres i resten af artiklen især på resultatet fra effektmålingen i efteråret 2010. Effektmålingens svarprocent i 2010 er 45 – i de 98 kommuner, har 47 ældrerådsformænd, 44 forvaltningsmedarbejdere og 42 politikere besvaret de udsendte spørgeskemaer.

Høringsret og indflydelse

I en vurdering af ældreråds høringsret og indflydelse, mener ældrerådsformænd overordnet, at ældreråds hørings svar bli-

ver fulgt af kommunalbestyrelser. Forvaltningsmedarbejdere og politikere er endnu mere positive - kun ganske få af disse mener ikke, at ældrerådenes hørings svar for det meste bliver fulgt. Svarene vidner om, at ældrerådenes arbejde er vigtigt i den kommunale beslutningsproces.

Godt halvdelen af ældrerådsformænd tilkendegiver, at ældrerådet involveres tidligt i den kommunale beslutningsproces. Endnu flere forvaltningsmedarbejdere og næsten alle politikere mener, ældrerådet involveres tidligt.

Om ældreråds samarbejde med kommunalbestyrelse - kommentarer fra effektmåling

"Ældrerådet kan arbejde mere proaktivt i situationer, hvor det ikke bare handler om besparelser, det kan f.eks. være at udarbejde visionspapirer omkring indretning af plejecentre, lave brugerundersøgelser med hjælp centralt fra organisationen eller kommune eller fonde, prioritere dialog og initiere undersøgelser og dialogmøder, påpege indsatsområder som måske bliver oversete i debatten". (kommunalpolitiker)

"Jeg synes, ældrerådet generelt gør det rigtig godt. Det er dog fortsat vigtigt, at ældrerådet sætter sig grundigt ind i forholdene, og passer lidt på med forudfattede meninger". (forvaltningsmedarbejder)

"Hvis det er nødvendigt med besparelser i forbindelse med bl.a. budgetlægning, ville det være rart, hvis ældrerådet turde påtage sig ansvaret for at fortælle os politikere, hvor det vil gøre mindst ondt, frem for helt at fornægte besparelserne". (kommunalpolitiker)

De fleste ældrerådsformænd (7 af 10) mener, at ældreråd i nogen grad har indflydelse på politiske udvalgs beslutninger. Politikere og forvaltningsmedarbejdere er af samme mening. Det er en væsentlig forbedring i forhold til effektmåling fra 2009. Resultatet tyder på, at projektets aktiviteter har betydning for, at ældreråd i højere grad opnår indflydelse blandt beslutningstagere.

Samarbejdsrelationer

Samarbejdet mellem ældreråd og kommunalbestyrelser er overordnet godt. De tre svargrupper er enige om dette. De er endvidere enige om, hvad der skal fokuseres på, hvis samarbejdet skal udvikles. Kommunalbestyrelsen skal i højere grad:

- inddrage ældreråd i relevante initiativer/projekter,
- indgå i dialog med ældreråd,
- være opmærksom på, at ældreråd skal høres i samtlige relevante sager.

Kommunalpolitikere og forvaltningsmedarbejdere fremhæver desuden, at ældreråd skal fokusere mindre på enkeltsager og løfte sig til et højere niveau. Enkelte kommunalpolitikere og forvaltningsmedarbejdere mener desuden, at ældreråd i højere grad bør forholde sig til den politiske virkelighed og om nødvendigt påtage sig ansvar for mere upopulære beslutninger, f.eks. i sager om besparelser.

Synlighed og kontakter

Ældreråd er mere kendte i kommunalbestyrelser og ved kommuners forvaltning, end ældrerådsformænd umiddelbart tror: Hovedparten af politikere (9 af 10) mener, at de politiske udvalg i høj grad kender ældrerådet. Forvaltningsmedarbejdere er enige i, at ældreråd er kendt i de politiske udvalg. Når ældrerådsformænd spørges, mener 6 af 10, at ældreråd er kendte i de politiske udvalg. Samme tendens gør sig gældende i forhold til forvaltningers kendskab til ældreråd:

Politikere og forvaltningsmedarbejdere mener, kommunens forvaltninger i høj grad kender til ældreråd, mens ældrerådsformænd er mere skeptiske.

Blandt ældrerådsformænd, forvaltningsmedarbejdere og politikere er der enighed om, at borgere over 60 år i nogen grad eller i høj grad kender til ældrerådet, mens alle kommunens borgere kun i ringe eller nogen grad kender til ældrerådet.

De fleste ældreråd er aktive for at skabe synlighed omkring ældrerådsarbejdet. Hovedparten har en opdateret hjemmeside, har afholdt borgermøder, deltager i mødeaktivitet, inviterer kommunale embedsmænd til møder og udsender pressemeddelelser.

9 af 10 ældrerådsformænd tilkendegiver, at ældrerådet samarbejder med bruger-/pårørenderåd og de fleste samarbejder tillige med handicapråd. Nogle ældreråd samarbejder også med frivilligråd, lokalråd mv.

Halvdelen af ældrerådsformænd finder, at lokalpressen i nogen grad viser interesse for ældrerådets arbejde. Der er stor enighed om, at uformel kontakt mellem politikere/forvaltning og ældreråd har positiv betydning for et ældreråds gennemslagskraft.

Inspiration til initiativer

De fleste ældrerådsformænd (8 af 10) anfører, at deres ældreråd er inspireret til at tage initiativer på foranledning af DANSKE ÆLDRE RÅDs aktiviteter.

Ældrerådenes initiativer er:

- Henvendelser til politikere/forvaltning
- Debatarrangementer
- Møder med politikere/forvaltning
- Hørings svar
- Henvendelser til presse.

De fleste ældrerådsformænd finder, at temadage og konferencer er de mest inspirerende af projektets aktiviteter, og et flertal blandt ældreråd har drøftet et eller flere af emnerne efterfølgende.

60 % af ældrerådsformænd mener, at deres ældreråd i dag er mere proaktivt end for to år siden - en betragtning som ca. 50% af forvaltningsmedarbejdere og politikere er enige i. Den afsluttende effektmåling giver ikke et entydigt billede af, hvilke aktiviteter, de forespurgte ældrerådsformænd mener, kan ned- eller opprioriteres. Et ønske i første undersøgelse var, at DANSKE ÆLDRE RÅD leverede mere information og vejledning om lovgivning, hvilket er imødekommet med en projektansættelse af en jurist i resten af projektperioden.

Resultatet af de to undersøgelser og sammenligningen mellem de to er overordnet positive og tilfredsstillende. Der er i besvarelserne stor enighed om, at ældrerådenes arbejde har kvalitet og relevans. Samarbejdet med forvaltningsmedarbejdere og politikere er også i god gænge, selvom der er plads til forbedringer.

Effektmålingen ligger på DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside, www.danske-aeldreraad.dk, Publikationer, Undersøgelser

Mailservice

DANSKE ÆLDRE RÅD udsender månedligt aktuel viden til ældreråd pr. mail (mailservice). Mailservice består af nyheder, der er relevante for ældreråd, f.eks. orientering om projekter, lovgivning, publikationer og DANSKE ÆLDRE RÅDs aktiviteter.

Mailservice sendes til én mailadresse pr. ældreråd. Sekretariatet opfordrer til, at mailservice videresendes til alle medlemmer af ældrerådet og evt. til forvaltning samt kommunalpolitikere. Mailservice kan efterfølgende læses på DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside.

Se på www.danske-aeldreraad.dk, Vidensbank for ældreråd, Mailservice

Nyt fra ministerier og styrelser

Træningskurser som tilbud - ikke pligt

Fagforbundet FOA har lavet en rundringning, som viser, at ni af ti kommuner vil kopiere Fredericia Kommunes projekt "Længst muligt i eget liv". Projektet består bl.a. i hverdags-rehabilitering, hvor ældre borgere trænes til at klare sig uden eller med mindre hjemmehjælp end tidligere.

I november 2010 rettede DANSKE ÆLDRE RÅD henvendelse til Socialministeriet. Baggrunden var, en henvendelse fra et ældreråd om det rimelige i en kommunes krav til borgere, der søger om hjemmehjælp. Kravet er, at borgere deltager i et kursus i arbejdsteknik og træning, før deres sag afgøres af kommunen. Kravet gælder også ved revisitation. Borgere, der afslår at deltage, får afslag på hjemmehjælp. Kommunen begrunder afslag med, at en borger der nægter at deltage, forhindrer kommunen i at foretage en vurdering af borgernes behov. DANSKE ÆLDRE RÅD forelagde sagen i anonymiseret form.

I brev af 10. januar 2011 svarede Socialministeriet generelt om reglerne på området.

Det fremgår af svaret, at

- personlig hjælp og pleje efter serviceloven skal tildeles på baggrund af en konkret og individuel vurdering af behovet for hjælp, som borgeren ikke selv kan klare.
- en ansøgning om hjælp skal sagsbehandles efter en bred vurdering af alle de muligheder, der findes efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning.
- hvis en borger nægter at medvirke til en sags oplysning, skal kommunen påse, om de manglende oplysninger er relevante i forhold til den hjælp, der søges.
- hvis en borger nægter at medvirke til en sags oplysning, kan afslag på hjælp ikke gives eller allerede bevilget hjælp ikke stoppes alene med henvisning til, at borgeren ikke har medvirket til sagens oplysning.

- hvis en borger nægter at medvirke til en sags oplysning, må borgeren ikke pålægges større pligter og byrder, end formålet kræver.

Socialministeriet mener ikke, at der kan opstilles en generel betingelse om, at alle borgere skal deltage i et kursus for at få behandlet en ansøgning om hjælp.

Socialministeriets svar ligger på DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside, Vidensbank for ældreråd, Spørgsmål og svar af relevans for ældrerådene, Øvrige spørgsmål og svar, Vedr. træningskurser og hjemmehjælp – januar 2011

Kommission om livskvalitet og selvbestemmelse

Fokus for regeringens nye kommission er, hvordan plejehjem og plejeboliger kan understøtte ældre beboeres livskvalitet og selvbestemmelse.

Kommissionen skal desuden undersøge, om der er unødvendig lovgivning, som er en barriere for kommuner og private aktørers indsats på området.

Socialminister Benedikte Kiær har udpeget medlemmer af kommissionen:

- Thyra Frank, plejehjemsleder på plejehjemmet Lotte (formand for kommissionen)
- Jan Lindhardt, teolog og tidligere biskop
- Susanne Larsen, formand for Frivilligrådet og præsident for Røde Kors
- Jan Nybo Jensen, centerchef på plejecenter Sølund i Københavns Kommune
- Helene Bækmark, administrerende direktør for Ældre- og Handicapforvaltningen i Odense Kommune
- Arne Rolighed, formand for Danske Pensionister og tidligere direktør for Kræftens Bekæmpelse
- Karen Stæhr, sektorformand for social- og sundhedssektoren i FOA
- Bjarne Hastrup, administrerende direktør i Ældre Sagen

Kommissionens arbejdsopgaver er konkret, at:

1. Finde eksempler på og afdække muligheder for at tilrettelægge livet på plejehjem og i plejeboliger mv., så ældres livskvalitet bedst muligt understøttes.
2. Komme med anbefalinger til afskaffelse og forenkling af unødvendige regler.
3. Udarbejde et inspirationskatalog, der kan hjælpe kommunerne og de private aktører med at tilrettelægge arbejdet på plejehjem og i plejeboliger, så ældre får størst mulig selvbestemmelse og livskvalitet.

Kvalitetsstandarder

Kvalitetsstandarder synliggør kommunens serviceniveau og skaber sammenhæng mellem økonomi og service. Mange kommuner har status og opfølgning ift. kvalitetsstandarder på ældreområdet i første kvartal. Ældegeråd har mulighed for at komme med input og rådgive kommunalbestyrelsen. En hjemmeside fra Servicestyrelsen informerer om opgaver, ansvar og faser for kommunal forvaltning, leverandører og kommunalbestyrelse i forbindelse med kvalitetsstandarder.

Se hjemmesiden her:
www.servicestyrelsen.dk/kvalitetsstandarder

Væk med bøvlede regler på det sociale område

I december 2010 opfordrede DANSKE ÆLDREGERÅD ældegeråd til at indsende forslag til kampagnen "Væk med de bøvlede regler på det sociale område". Socialminister Benedikte Kiær efterlyste konkrete forslag til at fjerne forældede og unødige regler inden for det sociale område. Mange har taget imod opfordringen. Socialministeriet har i alt modtaget 171 henvendelser.

Socialministeriet arbejder videre med to forslag. Det ene er afskaffelse af genvurderingsreglen, hvor klager fra borgere over kommunalt afslag genvurderes hos den kommune, der har givet borgeren afslag på en ansøgning. Fremover skal klager sendes direkte til klageinstansen. Det andet forslag betyder, at frivillige organisationer fremover skal opfylde færre krav om dokumentation, når de søger tilskud i Socialministeriet.

Desuden arbejder ministeriet videre med bl.a. kulegravning af høreapparatområdet og regler for merudgifter.

God mad med nye redskaber

Redskaber fra projekt "God mad – godt liv", som blev omtalt i en artikel i nyhedsbrev 6, 2010 er nu tilgængelige på projektets hjemmeside. Blandt redskaberne er f.eks. et måltidsbarometer og et idékatalog om høj madkvalitet.

Læs mere her: www.servicestyrelsen.dk/godmadgodtliv

Nye vejledninger til Serviceloven

Otte nye vejledninger om Servicelovens bestemmelser kan nu læses på www.sm.dk/lovstof.

Vejledning nr. 2 har størst interesse for ældegeråd.

Den indeholder vejledning om:

- Personlig og praktisk hjælp
- Madservice
- Genoptræning
- Vedligeholdelsestræning
- Kvalitetsstandarder
- Tilsyn
- Hjælp til demente
- Plejevederlag
- Forebyggende hjemmebesøg
- Frit valg

Vejledning nr. 4 handler om ældreboliger og nr. 5 om hjælpemidler.

Vejledningerne udgives i trykt udgave midt på året, fordi der forventes yderligere lovændringer, som skal vedtages i foråret. Der er endnu ikke udgivet en ny vejledning om ældegeråd.

På DANSKE ÆLDREGERÅDs hjemmeside er der link til vejledning nr. 2: www.danske-aeldregeraad.dk, menupunkt "Lovgivning" og herfra til "Øvrig lovgivning"

Undersøgelser, projekter og publikationer

Det hele sundhedsvæsen

Danske Regioners publikation "Det hele Sundhedsvæsen" (februar 2011) illustrerer ved hjælp af historier, at det kan lade sig gøre at skabe et sundhedsvæsen med mere sammenhængende tilbud. I forbindelse med hver historie er nævnt nogle punkter, hvor indsatsen i sundhedsvæsenet kan videreudvikles.

Læs hele publikationen på www.regioner.dk, Søg emne: Godt patientforløb kræver samarbejde

Online omsorg

En touch-skærm og et videokamera kan blive nye elementer i fremtidens ældrepleje. It-virksomheden KMD igangsætter sammen med fire kommuner (Aabenraa, Greve, Kerteminde og Aalborg) et forsøg, hvor ældre borgere får en række omsorgsydelser leveret via videokontakt over internettet frem for ved fysiske besøg.

Projektet bliver støttet af den såkaldte ABT-fond (ABT: Anvendt Borgernær Teknologi). ABT-fonden forvalter 3 mia. kr. til investering i projekter, der gør den offentlige sektor mere produktiv og innovativ. Pengene investeres til og med år 2015.

Ifølge KMD betyder forsøget med omsorgsydelser via videokontakt, at medarbejdere ikke skal køre ud til ældre med et mindre behov for hjælp, f.eks. til kontrol af medicinforbruget, helbredsmålinger og hjælp til genoptræning. Digital hjemmehjælp kan på sigt spare kommuners pressede økonomi for et milliardbeløb. KMD mener, at der kan frigøres ressourcer svarende til 470 fuldtidsstillinger på landsplan med de ydelser, der er indeholdt i forsøgsprojektet Online Omsorg.

Læs om forsøget på KMD's hjemmeside: www.kmd.dk, Presse, Pressemeddelelser og Nyheder, Find "Ældre skal have online omsorg 21.11.2010"

Læs om ABT-fonden på fondens hjemmeside: www.abtfonden.dk

Nærdemokrati under pres

Ny undersøgelse tegner et dystert billede af kommunalt nærdemokrati efter kommunalreformen og kommunesammenlægninger i 2007. Flere kommuner er vokset i størrelse, og kommunistørrelse påvirker borgeres forhold til nærdemokrati. Borgere i store kommuner har svært ved at forstå og påvirke lokalpolitik.

Undersøgelsen er lavet af Søren Serritzlew, professor på Aarhus Universitet og David Dreyer Lassen, professor på Københavns Universitet. David Dreyer Lassen siger: "Vi risikerer, at beslutningerne i kommunerne i højere grad bliver taget uden bred inddragelse af borgerne. Det betyder, at vores demokratiske fundament begynder at smuldre, og det er problematisk. Blandt andet fordi mange offentlige kerneopgaver bliver løst på lokalt plan, for eksempel ældrepleje".

De to forskere har gennemført undersøgelsen blandt over 1.000 tilfældigt udvalgte borgere i 2007-08 og sammenlignet resultaterne med en lignende undersøgelse fra 2001. I 2001 mente knap fire af ti borgere i de senere sammenligningskommuner, at dele af kommunalpolitikken var så kompliceret, at det var uforståeligt, hvad der foregik. I 2007-08 var det tal steget til seks af ti borgere - en forskel

på 20 %. En af ti borgere mente i 2007 - 08 i de kommuner, der ikke blev sammenlagt, at kommunalpolitik blev mindre kompliceret. Tallene viser også, at antallet af borgere, der finder kommunalpolitik uforståelig, vokser i takt med de nye kommuners størrelse. David Dreyer Lassen forklarer, at årsagen til, at borgere har sværere ved at forstå lokalpolitik i 2008 end i 2001 samlet set ikke er reformen i sig selv, men det faktum, at de nye kommuner er meget store.

Kvalitetsoplysninger i plejeboliger

Et projekt har udviklet fem redskaber, som medarbejdere og ledere kan anvende til at måle og sammenligne faglig kvalitet i plejeboliger. Redskaberne er udviklet og afprøvet i 20 kommuner i perioden februar til december 2010. Projektet er et tværministerielt samarbejde mellem Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Socialministeriet og Finansministeriet, KL og 20 kommuner.

Redskaberne giver viden om kvaliteten af plejeboligernes kerneydelser. Oplysningerne kan f.eks. anvendes i forbindelse med kommunalbestyrelsers prioritering og opfølgning på kvalitet, og af borgere der skal vælge mellem flere tilbud.

De fem redskaber er:

- Den Danske Kvalitetsmodel vedr. sårpleje og medicinbehandling
- Forebyg uhensigtsmæssige indlæggelser
- Systematisk viden om ældres ernæringsstilstand
- Sådan virker træning i plejeboliger
- Viden om ældres livskvalitet og trivsel

Læs mere om projektet og de fem redskaber her: www.fm.dk/kvalitetsoplysninger

Ældrerådene spørger

Mere om forskel på medlemmer af ældreråd og aktive i frivillige foreninger - set i forhold til skattepligtige indtægter

I Nyhedsbrev 6, 2010 på side 15 er en omtale af godtgørelse for administrative udgifter. Omtalen har givet anledning til flere opklarende spørgsmål.

Regler for medlemmer af ældreråd:

Godtgørelse for administrative udgifter: En godtgørelse består af et (rundt) pengebeløb, der overføres til en person til dækning af ikke-dokumenterede udgifter. Der afleveres ikke regninger for de afholdte udgifter.

Hvis et medlem af et ældreråd modtager godtgørelse for eksempel til,

- dækning af administrative udgifter på 1200 kr. om året eller
 - dækning af telefon- og internetudgifter på op til 2000 kr. om året,
- regnes det som skattepligtig indtægt på linje med alle andre former for indtægt. Beløbet opgives til skattevæsenet af den udbetalende myndighed.

Refusion for faktisk afholdte udgifter (udlæg): Et udlæg består af et beløb, der udbetales til en person, der køber en vare eller tjenesteydelse og derfor afholder en udgift på vegne af eksempelvis et ældreråd. Udgiften refunderes til personen.

- En person køber f.eks. to printer-patroner, ti A4-blokke samt en kasse kopipapir til brug for administrativt arbejde og betaler regningen på 487,50 kr. Regningen afleveres til kassereren eller økonomikontoret, der herefter udbetaler beløbet til den pågældende. Beløb, der er udlæg, er ikke en skattepligtig indtægt.

Udbetaling af diæter: Medlemmer af ældreråd har ret til diæter for deltagelse i møder efter de regler, der findes i lov om kommuners styrelse § 16 a. Reglerne administreres forskelligt i landets kommuner, men alle udbetalte diæter regnes som skattepligtig indtægt, og beløbet opgives til skattevæsenet.

Befordringsgodtgørelse: Ved brug af statens takster er modtagne beløb skattefrie.

Regler for medlemmer af frivillige foreninger:

Hvis et medlem af en frivillig forening modtager godtgørelse til

- dækning af administrative udgifter (f.eks. 1.200 kr. årligt) eller
- dækning af telefon- og internetudgifter (f. eks. 2.000 kr. årligt),

regnes det ikke som skattepligtig indtægt for modtageren. Beløb, der er udlæg, er ikke en skattepligtig indtægt.

Skattepligt er også afhængig af, hvem der udbetaler en godtgørelse:

Kommuner, der udbetaler en godtgørelse, er forpligtet til at indberette beløbet som en skattepligtig indtægt for modtageren.

Frivillige, ulønnede medlemmer af en forening kan modtage skattefri godtgørelse, hvis de yder bistand i forbindelse med foreningens skattefri virksomhed. Det følger af Ligningslovens § 7 M: "Godtgørelser, der af en forening udbetales til ulønnede bestyrelsesmedlemmer eller til frivillige, ulønnede medhjælpere, der yder bistand som led i foreningens skattefri virksomhed, er skattefrie for modtageren".

Ny postlov vedtaget

I forlængelse af artikel i Nyhedsbrev 6, 2010 s. 15 om brevkasser, kan det oplyses, at den nye lov medfører, at alle postmodtagere uanset boligform får samme vilkår for postmodtagelse.

Den nye lov er vedtaget d. 16. december 2010 og træder i kraft ad to omgange.

- 65+ordningen bortfalder d. 1. april. Ordningen betyder, at alle over 65 år får post bragt til døren, hvis man bor i en etageejendom. Borgere i etageejendomme tilmeldt denne ordning får efter 1. april leveret post i det fælles brevkasseanlæg i opgangen.
- Villaer og rækkehuse opført før 1973 har frist indtil 31. december 2011 til at få opsat brevkasse ved skel.

Borgere, der ikke selv kan hente post på grund af funktionsnedsættelser, skal fremover ansøge kommunen om dispensation til at få post bragt til døren. Borgere, som tidligere har fået en godkendelse fra kommunen, skal ikke søge om godkendelse igen.

Færdselsstyrelsen forventer inden 1. april at udsende en vejledning til kommunerne om, hvordan de fremadrettet skal visitere borgere til ordningen.

I ældre- og plejebolig-bebyggelser kan transportministeren dispensere fra kravet om centralt placerede brevkasser.

Læs loven, hvor §§ 8 og 9 handler om ovennævnte: www.retsinformation.dk, skriv "postlov" i søgeboksen Titel og klik på Søg

Temadage og konferencer

“Medborgerskab i et aktivt ældreliv - fra ældrebyrde til ældrestyrke”

DANSKE ÆLDRE-RÅD inviterer til en ældrepolitisk konference med det mål at drøfte forudsætningerne for det aktive ældreliv, at inspirere til nye tiltag og at dele erfaringer på tværs af landets 98 kommuner.

Konferencen afholdes d. 17. maj – dagen efter DANSKE ÆLDRE-RÅDs repræsentantskabsmøde -, og markerer EU's Frivillighedsår.

Politikere, forskere og praktikere vil i hovedforedrag og seminarer give deres bud på frivillighedens muligheder og dilemmaer. Seminarerne handler især om konkrete projekter og redskaber til succesfulde samarbejder mellem ældreråd, frivillige organisationer, frivilligprojekter og forvaltninger. Der stilles samtidig skarpt på nye initiativer, der understøtter et aktivt ældreliv.

Program og tilmeldingsblanket blev sendt til ældrerådernes kontaktemail d. 14. februar og findes også på DANSKE ÆLDRE-RÅDs hjemmeside.

Repræsentantskabsmøde

DANSKE ÆLDRE-RÅD udsendte indkaldelse til ordinært repræsentantskabsmøde på Hotel Nyborg Strand pr. mail d. 7. februar 2011.

Repræsentantskabsmødet holdes mandag d. 16. maj 2011, kl. 11.00 til ca. 17.00.

Indenrigs- og Sundhedsminister Bertel Haarder har givet tilsagn om at holde tale til repræsentantskabet fra kl. 11.00 til ca. 11.45. Tema for talen er: Sund aldrings betydning for et aktivt ældreliv!
Der afholdes valg til bestyrelsen under mødet.

Ifølge DANSKE ÆLDRE-RÅDs vedtægt skal tilmelding til repræsentantskabsmødet være sekretariatet i hænde senest onsdag d. 16. marts 2011.

På DANSKE ÆLDRE-RÅDs hjemmeside ligger indkaldelse og bilag (vedtægter for DANSKE ÆLDRE-RÅD, information om bestyrelsens arbejde samt kommuneskema): www.danske-aeldreraad.dk

Formandsmøder

Formand for DANSKE ÆLDRE-RÅD, Kirsten Feld, har inviteret ældrerådsformænd til møde fem steder i landet.

Mødernes formål er at skabe en tættere relation og dialog ældrerådsformænd imellem og mellem ældrerådsformænd og DANSKE ÆLDRE-RÅD. På møderne vil deltagerne drøfte, hvilke opgaver de ser som de væsentligste for ældreråd, og hvilke spørgsmål, de mener, det er vigtigt, at DANSKE ÆLDRE-RÅD arbejder med.

Udover ældrerådsformænd og formand for DANSKE ÆLDRE-RÅD vil sekretariatsleder Marianne Lundsgaard samt lokale medlemmer af DANSKE ÆLDRE-RÅDs bestyrelse deltage i møderne.

Møderne afholdes:

- Ringsted Kongrescenter (tirsdag d. 5. april)
- Vissenbjerg Storkro (torsdag d. 7. april)
- Skovhuset, Fårvang (mandag d. 11. april)
- Vartov (onsdag d. 13. april)
- Hotel Søparken, Aabybro (fredag d. 29. april)

Invitationer er udsendt pr. mail og gælder formand og/eller næstformand fra hvert ældreråd.

“Ældrerådets synlighed og medier. Hvordan præsenterer ældrerådet sine budskaber?”

Der er stor tilslutning til forårets temadage, hvor deltagere får lejlighed til at arbejde med ældreråds kommunikation.

Temadagene finder sted i:

- Vordingborg (tirsdag d. 15. marts)
- Høje Taastrup (onsdag d. 16. marts)
- Aabybro (tirsdag d. 22. marts)
- Fårvang (onsdag d. 23. marts)
- Vissenbjerg (torsdag d. 24. marts)

Der er pladser tilbage på enkelte temadage – kontakt sekretariatet.

Nyt fra DANSKE ÆLDRE RÅD

Socialminister tager ældre som gidsler i valgkamp

DANSKE ÆLDRE RÅD udsendte d. 16. februar en pressemeddelelse, hvor Kirsten Feld, formand for DANSKE ÆLDRE RÅD, vender sig skarpt mod socialministerens forslag om, at 20 % af hjemmeplejen og hjemmehjælpen skal privatiseres: *"Jeg er imod tvang af enhver art. Alle borgere bør have lige ret til at vælge mellem et kommunalt og et privat tilbud. Hvis en borger føler sig mest tryk ved den kommunale hjemmepleje og hjemmepleje, skal vedkommende kunne vælge den. Jeg ser det som et overgreb, hvis borgeren fratages valget. Også derfor mener jeg, socialministerens forslag er urimeligt"*.

Pressemeddelelsen er efterfølgende bragt i KL's elektroniske nyhedsbrev, Danske Kommuner.

Læs hele pressemeddelelsen på DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside, Politik og Holdninger, Pressemeddelelser

Folder fra DANSKE ÆLDRE RÅD

Folder med information om ældreråd er opdateret og tilgængelig på DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside under punktet Publikationer.

Ældreråd kan rekvirere foldere ved henvendelse til DANSKE ÆLDRE RÅDs sekretariat og afhente dem på repræsentantskabsmødet d. 16. maj. Sekretariatet kan sende et antal foldere til ældreråd mod betaling af porto.

Lovændring medfører ændring i ældreråds vedtægter

Klageråd for hjemmehjælp blev nedlagt ved lovændring, der trådte i kraft juni 2010. Lovændringen betød samtidig, at der ikke længere er et lovkrav om, at der vælges en suppleant for hvert medlem af et ældreråd. Ved vedtægtsændring kan ældreråd slette omtale/afsnit om klageråd samt tage stilling til, hvor mange suppleanter, der fremover skal vælges til ældrerådet.

Læs DANSKE ÆLDRE RÅDs inspirationspapir på www.danske-aeldreraad.dk under punktet "Vidensbank for ældreråd".

Papiret hedder "Inspirationspapir til revision af vedtægt for ældreråd/seniorråd".

Hvem skal have Ældrerådernes Hæderspris 2011?

DANSKE ÆLDRE RÅD uddeler hvert år en hæderspris. Ældreråd opfordres til at indstille en person eller en gruppe til hædersprisen.

Ét eller flere af følgende kriterier skal være opfyldt.

Den person eller gruppe, der indstilles til hædersprisen, har:

- Synliggjort, at ældre borgere har ressourcer til brug for samfundet lokalt eller nationalt
- Fremmet brugerinddragelse lokalt eller nationalt
- Medvirket til at fremme tanken om ældreråd lokalt eller i forhold til lovgivning.

Skriv en begrundet indstilling og send den til DANSKE ÆLDRE RÅD, Jernbane Allé 54, 3. th., 2720 Vanløse eller mail info@danske-aeldreraad.dk, så den er sekretariatet i hænde inden d. 1. april 2011.

Bestyrelsen træffer afgørelse d. 6. april. Prisen uddeles på DANSKE ÆLDRE RÅDs repræsentantskabsmøde d. 16. maj.

Hædersprisen er til dato uddelt fire gange:

- I 2010 modtog Ivar Nørgaard prisen for sin betydelige indsats og engagement i ældrepolitik gennem mange år. Han var bl.a. en af drivkræfterne i forbindelse med, at ældreråd blev lovfæstede.

- I 2009 modtog Jens Arbjerg Pedersen prisen. I sit virke som rådmand i Århus kommune, lagde han vægt på brugerindflydelse og respekt for borgeren. Efter sit politiske virke var han blandt andet primus motor i etableringen af Sammenslutningen af Ældreråd i Danmark (i dag DANSKE ÆLDRE RÅD).
- I 2008 modtog Kristian Riis hædersprisen. Begrundelsen var hans mangeårige arbejde for at sikre ældres indflydelse og rettigheder.
- I 2007 modtog forhenværende socialminister Bent Rold Andersen prisen, fordi han som formand for Ældrekommissionen var fremsynet og vægtede ældres selvbestemmelse.

Fra ældreråd til ældreråd

Bedre ældrepleje i Aalborg

Folketinget afsatte på finanslov 2010 i alt 300 millioner kroner til bedre ældrepleje i kommunerne.

Af Aalborg Kommunes andel på 10,4 millioner kroner er godt halvdelen brugt på andre formål. Aalborg ældreråd har gjort indsigelse mod denne prioritering. I februar øremærkede ældre- og handicappedvalget i Aalborg Kommune fem millioner kroner til at højne livskvaliteten for svage beboere på plejehjem.

DANSKE ÆLDRE RÅD gennemførte i november 2010 en undersøgelse for at vurdere, om de 300 millioner er anvendt til formålet.

20 ældrerådsformænd svarede, at kommunalbestyrelsen ikke vil anvende nogle af de bevilligede midler til det formål, de var tiltænkt.

Artikel om undersøgelsens resultater er i nyhedsbrev 6, 2010, s. 4.

Læs flere resultater fra undersøgelsen på DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside, Publikationer, Undersøgelser

Læs nyhedsbrevet på DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside, Nyhedsbreve og udstilling

Få politikerne i tale

Høje Taastrup Seniorråd inviterer 9. marts politikere, foreninger mv. til høring. På høringen holder bl.a. Høje Taastrups borgmester, formand for Seniorrådet og formand for kommunens ældreudvalg oplæg. Kirsten Feld, formand for DANSKE ÆLDRE RÅD, er også oplægsholder.

Glostrup Seniorråd inviterer kommunalbestyrelse, udvalgsformænd, kommunaldirektør samt forvaltningschefer til seminar d. 30. maj. Seminaret sætter fokus på muligheder for et aktivt gensidigt samarbejde mellem politikere, forvaltning og seniorråd.

Læs mere om Høje Taastrup Seniorråds høring på Seniorrådets hjemmeside: www.seniorraadet.htk.dk

DANSKE ÆLDRE RÅDs aktiviteter Kalender 2011

Marts: 15. Temadag, Vordingborg
16. Temadag, Høje Taastrup
17. FU-møde
22. Temadag, Aabybro
23. Temadag, Fårvang
24. Temadag, Vissenbjerg

April: 5. Formandsmøde, Ringsted
6. Bestyrelsesmøde
7. Formandsmøde, Vissenbjerg
11. Formandsmøde, Fårvang
13. Formandsmøde, Vartov
29. Formandsmøde, Aabybro

Maj: 4. FU-møde
16. Repræsentantskabsmøde
17. Ældrepolitisk konference
31. Konstituerende bestyrelsesmøde

Jernbane Allé 54, 3. th.
2720 Vanløse
Tlf. 3877 0160
info@danske-aeldreraad.dk
www.danske-aeldreraad.dk

**Nyhedsbrevet er udgivet af
DANSKE ÆLDRE RÅD**
ISSN 1903-0509 (Online)
Næste nummer: juni 2011

DANSKE ÆLDRE RÅD
Formand Kirsten Feld
Tlf. 4632 1886 Mobil: 2056 7022

Næstformand Jens Erik Madsen
Tlf. 8648 1151 Mobil: 2161 0737

Ansvarshavende
Kirsten Feld

Redaktion
Marianne Lundsgaard
Lise Sørensen

Sekretariatet
Marianne Lundsgaard
Sekretariatsleder
ml@danske-aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0162 Mobil: 2049 9319

Karin Kirchherr
Bogholder/kursussektretær
kk@danske-aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0161

Lise Sørensen
Ældrepolitisk konsulent
ls@danske-aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0164

Dorthe Neergaard
Ældrepolitisk konsulent
dn@danske-aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0163

Layout
Kailow Graphic